

Απόρριψη της απογνώσεως

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

Οσίου Πέτρου του Δαμασκηνού

Δεν πρέπει όμως ν' απελπιζόμαστε, όταν δεν είμαστε όπως πρέπει να είμαστε. Κακό είναι βέβαια, άνθρωπε, που αμάρτησες. Γιατί όμως αδικείς το Θεό και από άγνοιά σου τον νομίζεις αδύνατο; Μήπως δεν μπορεί να σώσει την ψυχή σου Εκείνος που έκανε για σένα αυτόν τον τόσο μεγάλο κόσμο που βλέπεις; Κι αν πεις ότι " αυτό μάλλον καταδίκη μου είναι, όπως και η συγκατάβασή Του", μετανόησε και δέχεται τη μετάνοιά σου, όπως του ασώτου και της πόρνης.

Αν ούτε αυτό δεν μπορείς να κάνεις, αλλά από συνήθεια αμαρτάνεις σ' εκείνα που δεν θέλεις, έχε ταπείνωση σαν τον τελώνη και αυτό είναι αρκετό για τη σωτηρία σου. Γιατί εκείνος που αμαρτάνει χωρίς να μετανοεί, αλλά δεν απελπίζεται, εξ ανάγκης βάζει τον εαυτό του κάτω απ' όλη την κτίση και δεν τολμά να κατακρίνει ή να κατηγορήσει κανένα άνθρωπο. Θαυμάζει μάλλον τη φιλανθρωπία του Θεού και νιώθει ευγνωμοσύνη προς τον Ευεργέτη και αλλά πολλά καλά μπορεί να έχει. Και μ' όλο που είναι υποχείριος του διαβόλου προς την αμαρτία, ωστόσο πάλι από

το φόβο του Θεού παρακούει τον εχθρό που τον σπρώχνει στην απόγνωση, και γι' αυτό είναι κάπως με το Θεό, αν έχει ευγνωμοσύνη, ευχαριστία, υπομονή, φόβο Θεού, και αν δεν κρίνει κανένα για να μην κριθεί, τα οποία είναι πάρα πολύ αναγκαία.

Όπως λέει ο Χρυσόστομος για τη γέενα, αυτή σχεδόν μας ευεργετεί περισσότερο από τη βασιλεία των ουρανών· γιατί εξαιτίας της πολλοί μπαίνουν στη βασιλεία, ενώ λόγω της βασιλείας λίγοι, με τη φιλανθρωπία βέβαια του Θεού. Αυτό γιατί η πρώτη μας διώχνει με το φόβο, ενώ η άλλη μας αγκαλιάζει, και σωζόμαστε και με τα δύο, με τη χάρη του Χριστού.

Όπως εκείνοι που πολεμούνται από πολλά πάθη, ψυχικά και σωματικά, στεφανώνονται αν κάνουν υπομονή και δεν παραδίνουν το αυτεξουσίό τους από αμέλεια, ούτε απελπίζονται, έτσι και εκείνος που πέτυχε την απάθεια με ασφάλεια και ανακούφιση, ξεπέφτει γρήγορα αν δεν ομολογεί τις ευεργεσίες πάντοτε με το να μην κατακρίνει κανένα.

Αν τολμήσει τέτοιο πράγμα, είναι σαν να δείχνει ότι με τη δική του δύναμη απέκτησε τον πλούτο της απάθειας, μας λέει ο άγιος Μάξιμος. Και όπως διατρέχει μεγάλο κίνδυνο όποιος είναι ακόμη εμπαθής και άμοιρος από το φωτισμό της γνώσεως, αν είναι πνευματικός οδηγός άλλων, λέει ο Δαμασκηνός, έτσι και εκείνος που έλαβε από το Θεό απάθεια και πνευματική γνώση, αν δεν ωφελήσει και άλλες ψυχές.

Τίποτε άλλο δεν συμφέρει στον ασθενή όσο η φυγή στην ησυχία, ούτε στον εμπαθή και στερημένο από γνώση όσο η υποταγή. Δεν υπάρχει άλλο καλύτερο από το να γνωρίζει κανείς την αδυναμία και άγνοιά του, ούτε χειρότερο από το να τα αγνοεί. Δεν υπάρχει άλλο πάθος πιο μισητό από την υπερηφάνεια, ούτε πιο γελοίο από τη φιλαργυρία, η οποία είναι ρίζα όλων των κακών(Α΄ Τιμ. 6,10)· και είναι γελοίο, γιατί άνθρωποι που με πολύ κόπο απέκτησαν χρήματα φτιαγμένα από το μέταλλο της γης, τα ξανακρύβουν πάλι στη γη άπρακτα.

Γι' αυτό λέει ο Κύριος: «Μη μαζεύετε πλούτη στη γη κλπ.», και: «Όπου είναι τα πλούτη σας, εκεί θα είναι και η καρδιά σας». Γιατί σ' εκείνα που πολυκαιρίζει ο νους του ανθρώπου, σ' αυτά και σύρεται με πόθο από τη συνήθεια, είτε στα γήινα πράγματα, είτε στα πάθη, είτε στα ουράνια και αιώνια αγαθά.

Η συνήθεια όταν πολυκαιρίσει, αποκτά δύναμη φύσεως, λέει ο Μέγας Βασίλειος. Κι όταν είναι κανείς ασθενής, τότε οφείλει να προσέχει περισσότερο στη μαρτυρία της συνειδήσεως, για να ελευθερώσει την ψυχή του από κάθε καταδίκη, μήπως φτάσει το τέλος της ζωής και μέλλει να μετανοεί ανώφελα και να θρηνεί αιώνια.

Εκείνος λοιπόν που δεν μπορεί να υποστεί για το Χριστό αισθητό θάνατο όπως Εκείνος, πρέπει να υπομένει τουλάχιστον τον κατά προαίρεση θάνατο νοητός.

Και θα είναι μάρτυρας κατά τη συνείδηση, με το να μην υποταχθεί στους δαίμονες και στα θελήματα που τον πολεμούν, αλλά να τους νικά, όπως οι άγιοι Μάρτυρες και οι όσιοι Πατέρες· γιατί οι πρώτοι μαρτύρησαν αισθητά, ενώ οι άλλοι νοητά. Λίγο λοιπόν αν βιάσει κανείς τον εαυτό του, νίκησε τον εχθρό· ή λίγο αν αμελήσει και σκοτισθεί, χάθηκε.

Πηγή: isagiastriados.com